

ΗΜΕΡΙΔΑ – 9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2026

«Τεχνητή Νοημοσύνη
και Διδασκαλία της Ελληνικής εκτός Ελλάδας»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ (ώρες Ελλάδας)

16:00 – 16:10	Καλωσόρισμα και εισαγωγή στην ημερίδα – Βάλλη Λύτρα (Goldsmiths, Πανεπιστήμιο Λονδίνου)
16:10 – 16:50	Η διδασκαλία της ελληνικής στην post-AI εποχή: η Τεχνητή Νοημοσύνη ως στρατηγική μάθησης στο πλαίσιο του μοντέλου της Ολοκληρωμένης Μάθησης TN και περιεχομένου – Ζωή Γαβριηλίδου (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)
16:50 – 17:30	Διδασκαλία της ελληνικής στο εξωτερικό: εκπαιδευτική γλωσσική πολιτική, ψηφιακές τεχνολογίες και Τεχνητή Νοημοσύνη – Δημήτρης Κουτσογιάννης (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)
17:30 – 17:40	Διάλειμμα
17:40 – 18:20	Από τον γλωσσικό γραμματισμό στον γραμματισμό στην Τεχνητή Νοημοσύνη: ανανοηματοδοτήσεις της διδασκαλίας της γλώσσας και του γραμματισμού στην εποχή των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων – Ελένη Κατσαρού (Πανεπιστήμιο Κρήτης)
18:20 – 19:00	Τεχνητή Νοημοσύνη, πολυγλωσσισμοί και διαγλωσσικότητα στη διδασκαλία της ελληνικής: από την έρευνα στη διδακτική πράξη Αναστασία Όλγα (Ολνάνσου) Τζηρίδη, (University of Illinois Urbana-Champaign)
19:00 – 19:30	Συζήτηση

Η ημερίδα θα πραγματοποιηθεί στον ακόλουθο σύνδεσμο Zoom:
<https://authgr.zoom.us/j/96146492928?pwd=Sm94ODIxRk5USVJNMzVFOG1aa25WUT09>.

Διοργάνωση
Διεθνής ομάδα ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος Δ.ΕΛ.ΕΞΩ. – Διδασκαλία της Ελληνικής στο Εξωτερικό
Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

delexo.greeklanguage.gr
greek-language.gr

Η διδασκαλία της ελληνικής στην post-AI εποχή: η Τεχνητή Νοημοσύνη ως στρατηγική μάθησης στο πλαίσιο του μοντέλου της Ολοκληρωμένης Μάθησης ΤΝ και περιεχομένου
Ζωή Γαβριηλίδου (Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης)

Η ευρεία διάδοση των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων (ΜΓΜ) μετασχηματίζει ριζικά το τοπίο της γλωσσικής εκπαίδευσης, δημιουργώντας νέα δεδομένα για τη διδασκαλία της ελληνικής εκτός Ελλάδος. Η παρούσα εισήγηση εξετάζει κριτικά τις προοπτικές και τις προκλήσεις που διαμορφώνονται στην αναδυόμενη post-AI εποχή, εστιάζοντας ιδιαίτερα στη διδασκαλία της ελληνικής ως γλώσσας πολιτισμικής κληρονομιάς σε διασπορικά και πολυγλωσσικά περιβάλλοντα.

Με αφετηρία τη διεθνή βιβλιογραφία και πρόσφατα εμπειρικά δεδομένα από εφαρμογές και επιμορφωτικές δράσεις στη διδασκαλία της ελληνικής, υποστηρίζεται ότι τα ΜΓΜ δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται αποκλειστικά ως τεχνολογικά εργαλεία υποστήριξης παραδοσιακών διδακτικών πρακτικών. Αντίθετα, προτείνεται η θεώρηση της Τεχνητής Νοημοσύνης ως στρατηγικής μάθησης, η οποία επηρεάζει ουσιαστικά τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές αλληλεπιδρούν με τη γλώσσα, οικοδομούν νοήματα και αναπτύσσουν μεταγλωσσικές και κριτικές δεξιότητες.

Στο πλαίσιο αυτό, αναδεικνύεται η ανάγκη ενός συνολικότερου ανασχεδιασμού της γλωσσικής παιδαγωγικής, με μετατόπιση από την έμφαση στην αναπαραγωγή γλωσσικών δομών προς την κριτική, στρατηγική και δημιουργική εμπλοκή των μαθητών με τα παραγόμενα από την ΤΝ κείμενα και πρακτικές. Παράλληλα, παρουσιάζεται το πλαίσιο CAIIL (Content and AI Integrated Learning), σύμφωνα με το οποίο η ΤΝ λειτουργεί ταυτόχρονα ως εργαλείο μάθησης και ως αντικείμενο ανάπτυξης Γραμματισμού στην ΤΝ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις ιδιαιτερότητες της ελληνικής ως λιγότερο ομιλούμενης γλώσσας, στις συνέπειες της αγγλοκεντρικής φύσης των ΜΓΜ και στην ανάγκη ανάπτυξης κριτικής επίγνωσης απέναντι στις γλωσσικές, πολιτισμικές και ιδεολογικές προκαταλήψεις των συστημάτων ΤΝ.

Διδασκαλία της ελληνικής στο εξωτερικό: εκπαιδευτική γλωσσική πολιτική, ψηφιακές τεχνολογίες και Τεχνητή Νοημοσύνη

Δημήτρης Κουτσογιάννης (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης)

Η Τεχνητή Νοημοσύνη αποτελεί μέρος ευρύτερων αλλαγών, οι οποίες συγκροτούν μια τελείως διαφορετική πραγματικότητα, επομένως και διεθνή οικολογία για την ελληνική γλώσσα και τη διδασκαλία της, σε σχέση με αυτή που επικρατούσε λίγες μόνο δεκαετίες πριν. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, οι προτάσεις που εδράζονται στην αποκλειστική προσέγγιση των ψηφιακών τεχνολογιών ως επικοινωνιακών, μαθησιακών και παιδαγωγικών περιβαλλόντων εμπεριέχουν κάποιο ενδιαφέρον, αλλά ξεπερνιούνται πολύ γρήγορα από τις θεαματικές εξελίξεις των ίδιων των τεχνολογιών.

Στην παρούσα ανακοίνωση μεταφέρω το ενδιαφέρον στην αποτύπωση της μεγάλης εικόνας εντός της οποίας μπορεί να κατανοηθεί η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών και της Τεχνητής Νοημοσύνης στη διδασκαλία της ελληνικής εκτός Ελλάδος. Θα υποστηρίξω ότι σε μια τέτοια κατεύθυνση αφετηρία θα πρέπει να είναι η συγκρότηση μιας εκπαιδευτικής γλωσσικής πολιτικής, η οποία θα εμπεριέχει ως βασικά οργανικά της στοιχεία, όχι όμως μόνο αυτά, την αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών, γενικότερα, και της Τεχνητής Νοημοσύνης, ειδικότερα.

Προς αυτή την κατεύθυνση θα αξιοποιήσω σύγχρονες θεωρητικές αναζητήσεις, στοιχεία από την πρόσφατη έρευνά μας στην Αυστραλία, Γερμανία (βλ. Κουτσογιάννης κ.ά. 2024) αλλά και από πρόσφατες προτάσεις που έχουμε αναπτύξει στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

**Από τον γλωσσικό γραμματισμό στον γραμματισμό στην Τεχνητή Νοημοσύνη:
Ανανοηματοδοτήσεις της διδασκαλίας της γλώσσας και του γραμματισμού στην εποχή
των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων**

Ελένη Κατσαρού (Πανεπιστήμιο Κρήτης)

Η ευρεία διάδοση των Μεγάλων Γλωσσικών Μοντέλων (Large Language Models – LLMs) δημιουργεί νέα δεδομένα για τη διδασκαλία της γλώσσας και τον γλωσσικό γραμματισμό, καθώς επηρεάζει θεμελιώδεις έννοιες όπως η ανάγνωση, η παραγωγή λόγου, η γλωσσική ικανότητα, η συγγραφή ως διαδικασία και η νοηματοδότηση των κειμένων (Kalantzis & Cope, 2025). Η εισήγηση εξετάζει τις αλλαγές που επιφέρουν τα LLMs στις σύγχρονες θεωρήσεις του γραμματισμού και επιχειρεί να διερευνήσει τις παιδαγωγικές και διδακτικές συνέπειες αυτών των αλλαγών.

Στο πρώτο μέρος, με τίτλο «Πώς αλλάζουν τις έννοιες του γραμματισμού, της γλωσσικής διδασκαλίας και της γλωσσικής ικανότητας τα Μεγάλα Γλωσσικά Μοντέλα;», συζητούνται: α) οι μετασχηματισμοί που επιφέρουν τα συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης (TN) στις πρακτικές ανάγνωσης, γραφής και παραγωγής γνώσης/ κειμένων/ σχεδίων (Malmström et al., 2023; Nichols and Garcia, 2022; Katsarou, under press), καθώς και β) οι νέες μορφές γραμματισμού που αναδύονται στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης ανθρώπου και μηχανής κατά την ανάγνωση και τη συγγραφή (Bouschery, et al., 2024; Li, 2025).

Στο δεύτερο μέρος, με τίτλο «Τι ικανότητες χρειάζονται οι εκπαιδευτικοί για να ανταποκριθούν στις νέες ανάγκες;», αναδεικνύονται οι νέες γνωστικές, παιδαγωγικές, κοινωνικές και ηθικές απαιτήσεις που διαμορφώνονται για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν γλωσσικά μαθήματα (UNESCO, 2023; Chu-Ke & Dong, 2024; Tour et al., 2025). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάγκη ανάπτυξης κριτικού γραμματισμού στην Τεχνητή Νοημοσύνη (Velandar et al, 2024; The Open University, 2025), ώστε οι εκπαιδευτικοί να μπορούν να αξιοποιούν δημιουργικά, ηθικά και υπεύθυνα τα εργαλεία TN στη διδασκαλία της γλώσσας.

Τεχνητή Νοημοσύνη, πολυγραμματισμοί και διαγλωσσικότητα στη διδασκαλία της ελληνικής: από την έρευνα στη διδακτική πράξη

Αναστασία Όλγα (Ολνάνσυ) Τζηρίδη (University of Illinois Urbana-Champaign)

Η εισήγηση εξετάζει πώς η παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη (TN) μπορεί να ενταχθεί στη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας μέσα από το πρίσμα των πολυγραμματισμών και της διαγλωσσικότητας. Βασίζεται σε δύο μελέτες περίπτωσης σε πανεπιστημιακά περιβάλλοντα, στις οποίες φοιτητές χρησιμοποίησαν εργαλεία παραγωγικής TN, αυτόματης μετάφρασης, πολυτροπικής σύνθεσης και αξιολόγησης από ομοτίμους για να συνδημιουργήσουν νοήματα μεταξύ γλωσσών και πολιτισμικών πλαισίων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε ένα διαδικτυακό ελληνοαγγλικό μαθησιακό περιβάλλον, όπου οι φοιτητές αξιοποίησαν ολόκληρο το γλωσσικό τους ρεπερτόριο για συγγραφή, αναθεώρηση και συνεργασία.

Τα ευρήματα δείχνουν ότι η TN μπορεί να υποστηρίξει την πολυγλωσσική έκφραση, την πολυτροπική δημιουργία και τη συμμετοχή, όταν τα παραγόμενα αποτελέσματα αντιμετωπίζονται ως προσωρινά αντικείμενα προς έλεγχο, διαπραγμάτευση και ανασχεδιασμό και όχι ως έτοιμες απαντήσεις. Παράλληλα, αναδεικνύονται ζητήματα ανακρίβειας, στερεοτύπων, πολιτισμικής αναπαράστασης και υπερβολικής εξάρτησης από την TN, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για κριτικό γραμματισμό στην TN και διατήρηση της ανθρώπινης κρίσης.

Η εισήγηση ολοκληρώνεται με μια σύντομη παρουσίαση του CyberScholar, ενός ψηφιακού μαθησιακού περιβάλλοντος που ενσωματώνει την TN σε δομημένες μαθησιακές διαδικασίες, συνδυάζοντας συγγραφή, ανατροφοδότηση βάσει κριτηρίων, αναθεώρηση, συνεργασία και παρακολούθηση της μαθησιακής πορείας. Μέσα από αυτή την εφαρμογή αναδεικνύεται μια μετατόπιση από την TN ως εργαλείο γλωσσικής διόρθωσης προς μαθησιακές πρακτικές που ενισχύουν την κριτική σκέψη, τη διαπολιτισμική κατανόηση και την ενεργή παραγωγή νοήματος.